

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-sal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVÉU

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Katasztrófa előtt

áll Franciaország. Népe fut délfelé, fut a tengerpartra, hogy menekülhessen más országokba és megmenthesse pusztá sivár életét, míg javait prédául hagyja a győztesnek.

A végzet beteljesedett. Egy szép, viruló ország haldoklik, amelynek pedig örök életet jósoltak szomszédai. Katasztrófa előtt áll a legműveltebb nép, amely még ez előtt egy-két hónappal diktált más nemzeteknek. Az utolsókat rugja a leggazdagabb ország, amelynek csillogó aranyai szászámra szereztek neki a jó barátokat.

És most oda minden. Hiába műveltségének, gazdagságának, a német leverte csunyául a franciákat. Ugy elverte, hogy arról nemhogy mi, de még a legsötétebb Afrika lakói sem mertek volna álmodni. Egy hónap elég volt a nagy németnek, hogy végezzen azzal a néppel, mely az őt világrésznek ideálja volt, amely gazdasága és finomsága által kitűnt a nemzetek között.

Letűnt minden. A biborvörös nap lenyugvóban. Megtette a kört a világűrben, hivatásának eleget tett, — mint-hogy ezután már fölösleges e földtekén, egyet rugott és nyakának illesztette a kést.

A nagy nemzet csunyául hal meg. Csunyául, nem méltóan híréhez. A művelt és gazdag francia kivetkezett emberi mívoltából, védteleneget gyilkol, a foglyokat kínozza, a nemzetközi szabályokat lépten-nyomon megszegi, fehér zászló mellől lövöldöz az ellenségre, szóval úgy viselkedik a háboruban, ahogy azt a legutolsó, legvadabb afrikai törzs sem tenné meg.

És mi ezt a népet tartottuk a legműveltebbnek, a világ elitjének? Vakok voltunk mi eddig, sötét hályog volt a mi szemünkön, hogy nem láttunk be ennek a népnek az udvarára. Amikor a hályog lehullott szemünkről, láttuk, hogy durva, züllött néppel van dolgunk, amelyet az erkölcsi süllyedés degeneráltta tett és fokról-fokra süllyedt arra a polcra, ahonnan nincs visszatérés, — amely a végromlásba vezet.

Franciaország érkezett immár oda, ahonnan Róma leesett, ahonnan számították a nagy világbirodalom bukása. Mennyire hasonló Róma és Franciaor-

szág története. Róma nagy és hatalmas volt, amíg az ősi erény uralkodott a nép között és vége volt hatalmának, amikor lábbal tiporták azt, amely minden államnak a talpköve. Franciaország hasonló processuson ment keresztül. Elérkezett ő is a tarpeji sziklára, — megérett a halálra, megérdemli, hogy a dolgos, erős német kéz lelökje arról a magaslatról, amely a megérdemelt megsemmisülésbe vezet.

Megbomlott az erkölcsi világrend Franciaországban, azt kell a németnek visszaállítani. Az erkölcsi süllyedésben levő nép futva menekül a német elől, fél szembe kerülni vele, mert tudja, hogy ez a találkozás rája nézve a végleszámolás.

A német csapatok elárasztották Franciaországot. A várak egymásután nyitják meg kapuikat, a katonák pedig megadják magukat. Párisig minden vár a németek kezén van. Páris bevétele csak napok kérdése és Franciaország volt — nincs.

Egy-két hétig beszélünk még Franciaországról. Azután nem. A német hadak jönnek az északi harcterre, hogy

közös erővel küzdjünk legnagyobb ellenségünk, az orosz ellen.

Lemberg! Ezen szó hallatára könnybe borul sok magyar szem. Pedig nincs okunk szomorkodni, sirni. Ma még az oroszé, de holnap már a miénk lesz. A magyar honvéd nem nyugszik addig, míg az orosz ki nem veri Galiciából és be nem vonul a muszkák szent városába: Moszkvába.

A magyar páratlan vitézségét zengik a lapok nap-nap után. Rapszodiákat írnak azokról a hőstettekről, melyeket vitézeink visznek véghez, — hadseregünk rohama előtt az ellen megállni nem tud, — nincs okunk tehát kétségbeesni, de remélni remélhetjük a legszebbet, a legjobbat.

Franciaország már letiporva. Következik utána az orosz. Ennek a két népnek buknia kell, meg kell semmisülni, mert sokat vétkeztek. A magyar és a német nagy lesz, ők lesznek a világ urai. Meg is érdemlik, mert a gazság, a gyilkosok ellen emeltek fegyvert, az orosz-francia és az angol pedig az orgyilkos szerb miatt idézték fel a világháborút.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1914. szeptember hó 9. napján, délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésen az előjáróságön kívül alig jelent meg 10 képviselő. Nem is sokáig tartott a gyűlés. Fél tízenegyre már teljesen kiürült a közgyűlési terem és a képviselők szétoszlottak.

A gyűlés előtt a háborus események jöttek szóba. Nagy az öröm Kunszentmártonban Dankl és Aulfenberg győzelme és a németek gyors előrehaladása felett. Itt bizik mindenki győzelmünkben és az orosz-francia-angol vereségében. Csak azon imádkozik mindenki, hogy a háborúnak még a tél előtt legyen vége, mert Muszkaország vad hidegét fiaink még nem próbálták.

A téltől nincs mit félnünk, ha addig vége nem lesz a háborúnak. Katonáink el lesznek látva hősapkával, hasmelegítővel és finom keztyűvel, — tehát fiaink a megfagyás veszélye nélkül foglalhatják el a zord Orosz-

országot. Azonban a német oly gyorsan halad előre és olyan szépen veri a franciát, hogy reményünk lehet arra, miszerint a világ ezen legnagyobb háborúja decemberre véget ér.

Adja az Ég, hogy úgy legyen.

A közgyűlés lefolyása a következő volt.

Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv.

Az előjáróság bemutatta az 1914. év szeptember hó 4. napján tartott pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyvet, amely szerint a pénztárvizsgálók a pénztár állapotát megvizsgálták és ellene semmi észrevételt nem tettek.

A képviselőtestület a jelentést tudomásul vette.

Vetőmag.

A magyar királyi földmívelésügyi kormány számolván az 1914-iki rossz gazdasági évvel, elhatározta, hogy a kisgazdáknak a vetőmag beszerzésére megfelelő kölcsönt ad, 5 százalékos kamattal és egy évi visszatéri-

tés mellett. Egyben megbízta a vármegyét, hogy a vetőmagot szerezzék be és osszák ki azok között, akiknek erre szükségük van.

A kormány Jásznagykunszolnok vármegye részére 600.000 korona kölcsönt utalt ki.

Törvényhatóságunk szeptember hó 5-én, Szolnokon dr. Küry Albert alispán elnöklete alatt közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a szükséges vetőmag beszerzése körüli intézkedés volt.

A törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy a kormány által adott kölcsönből a vármegye részére beszerzi a szükséges vetőmagot és egyben megállapította, hogy a beszerzett vetőmagból a városok és a járások mennyit kapnak.

A vetőmag métermázsáját 32—34 koronában állapította meg a törvényhatóság, mely összeget egy év alatt kell a kormánynak 5 százalék kamattal visszafizetni.

A törvényhatóság a tiszai alsójárás közönsége részére a szükséges vetőmagot 1800 métermázsában állapította meg.

A szerdai közgyűlésen az előjáróság előterjesztette, hogy vetőmagért 70 kisczarda jelentkezett és összesen 362 métermázsas szükséges Kunszentmárton részére.

A képviselőtestület a jelentkezők részére a vetőmagot kérelmezi és annak kifizetéséért anyagi felelősséget vállal.

A vetőmag kiosztására egy bizottságot küldött ki a képviselőtestület, melynek tagjai lettek: H. Hegedüs Imre és F. Kiss Mátyás képviselők és Dosa István tb. tanácsos. Vetőmagjuk lesz tehát kisczardáinknak.

Iskolai kölcsön.

Nincs pénz a községi pénztárban, pedig sok kötelezettsége van a községnek, melyeket határidőre teljesíteni kell. Adó alig folyik be valami, így tehát kölcsön után kell néznünk.

Az iskolák építésére felvett 220.000 koronás kölcsön félévi részletét, mintegy 8000 koronát, szeptember 1-én kellett volna az Országos központi takarékpénztárba beküldeni. Minthogy nem volt pénz, az előjáróság halasztást kért az intézettől. A takarékpénztár csak szeptember 20-ig adott halasztást a községnek azzal, hogy ha addig az időpontig a törlesztési összeget be nem küldik, ugy a kölcsönt felmondja.

A képviselőtestület elhatározta, hogy a szükséges összeget a hidalaptól kölcsönveszi és elküldi az intézetnek.

Most már csak az a kérdés: vajjon a két helybeli pénztárat ad-e sürgősen 8000 koronát a községnek? Mi azt hisszük, hogy igen és ezáltal egyelőre kinn vagyunk a vízből.

Jóváhagyások.

A törvényhatóság jóváhagyta Nyilas János községi fuvaros szerződését, nemkülönben az Icsu György fertőtlenítő részére megszavazott 100 korona személyes pótlékot.

Községi téglagyár.

Ferenci János bórkereskedő és községi téglagyárbérlő bejelentette az előjáróságnak, hogy a bérletet felmondja és onnan október elsején eljön.

A felmondás okául azt hozta fel, hogy a háboru miatt munkásokat kapni nem tud és a cserépszáritó helyiséget a vihar elvitte és azt a község nem csináltatta meg.

A képviselőtestület a felmondást nem fogadja el, ellenben a cserépszáritó helyiséget megcsináltatja.

A közgyűlés fél 11 órakor véget ért.

A társadalom akciója.

Lázasan folyik a munka mindenfelé. Az utca tele van bájos leánykával; kezükben horgolótű és a szürke pamut, — sietnek terjeszteni a barátnők, ismerősök között, hogy *csak egy hősipkát* kössenek a katonáknak.

A mamák kis gyermekeiket tanítják kötni, a felnőttek maguk szorgoskodnak, a tanítónők tanítványaikat gyakoroltatják a horgolás művészetében. Nem igen lehet most a hölgyekkel másról beszélni, mint a kötésről, — hogy Híza néni már négy, Bözsike már öt, dr. Tancosné már hét hősipkát kötött. Egymást igyekeznek lefőzni, — egymást buzdítják, hogy minél több hősipkát, émelegitőt, haskötőt stb. tudjanak küldeni a hős katonáknak.

Kunszentmártonban a kötés ragadóssá lett, szinte szégyenli magát az a hölgy, aki még nem kötött semmit a katonáknak.

A tanítónők a központi iskola egyik termében kötődét létesítettek. Minden délután két órától négy óráig ott vannak s szívesen adnak utbaigazítást az érdeklődőknek.

Az elemi iskola, a polgáriskola növénydekei szorgalmasan dolgoznak, nagy számmal kötik a hősipkákat.

A tanítónőknek arra is kiterjedt a feladatuk, hogy azok a gyermekek is hozzá járuljanak a szép célhoz, akiknek anyagi helyzetük nem engedi meg a hősipkához szükséges anyag beszerzését. Gyűjtést indítottak, hogy a szegénysorsú gyermekek részére pamutot tudjanak venni, — a gyűjtés szép eredménnyel járt.

A „Kunszentmártoni Takarékpénztár“ háromszáz koronát adott a polgáriskola leánynövénydekeinek a szükséges anyagok beszerzésére.

Asszonyok leányok, gyermekek dolgozzatok a szép cél érdekében! Horgoljatok kitartással, hiszen tudjátok azt, hogy minden egyes kötött szemnek milyen nagy értéke van derék katonáink előtt.

A por.

Kunszentmárton, 1914. szept. 11.

A tiszta pormentes levegő, az egészséges és hosszú élet egyik fő feltétele. Ha vizsgáljuk a statisztikát, azt tapasztaljuk, hogy a halandóság mindig nagyobb az Alföldön, mint a hegyes vidékeken, a járványok gyakoriabbak itt, mint ott, az emberek tovább élnek ott, mint itt.

És mi ennek az oka? Nem is kell gondolkoznunk, a felelet készen van.

Felvidéken, a hegyes vidéken a levegő tiszta, ellenben itt az Alföldön nem. Itt minden van, csak tiszta levegő nincs. Ha van is nagy néha, eső után, meddig tart az? Egy-két óráig. A vágató kocsik újra felkavarják a leülepedett port és a levegő újra megtelik porral, bacillusokkal és készen van a betegség, a járvány.

Kunszentmárton megáldotta a jó Isten minden jóval, de megáldotta jó nagy porral is. Néha-néha olyan nagy porfelleg vonul végig Kunszentmárton utcáin, hogy az afrikai szánum szele csak kis miska hozzá képest. Miként a szánum, ugy a mi szelünk is napokig eltart, tör-zuz, különösen nagyon szereti az emberek szemét és száját betömni, talán azért, hogy ne beszéljünk és ne lássunk annyit. Ilyenkor az

utcán végig menni lehetetlen, nemcsak azért, mert nem bírjuk kinyitni a szemünket, hanem azért is, mert nem látunk két lépésnyire.

Ilyen a levegő nyáron Kunszentmártonban. Szanatóriumi levegőnek hívjuk és viccképen a beteg embereknek ajánlgatjuk a jó kunszentmártoni levegőt.

Bizony szomorú dolog az, hogy egy 12000 lakosú városban a főutcán lakók nem tudnak kimenni az utcára, mert olyan nagy a por, hogy könnyen meg lehet fulladni. Hacsak egy-két napig tartana, nem volna panasz, hanem már több, mint egy hónapja, hogy a Kossuth Lajos és a Mátyás király-utca állandóan porfellegbe vannak burkolva és már több, mint egy hónapja, hogy szívjuk magunkba a port annyira, hogy orrunk, szájunk csupa sár és köhögünk olyan mesésen, hogy annak hallatára egy időtlen heptikában szenvedőt sárga irigység fog el.

Ha azt írom, hogy a nagy portól immár beteg a két utca minden lakója: bizony nem hazudok, mert ez az irtóztató nagy por nem hogy javítaná, de rontja az emberek egészségét.

Itt valamit kell tenni. Hazánkat megtámadta az orosz—szerb—francia—angol, mi fegyverre kaptunk és ellenségeinket véresen verjük vissza. Egészségünket szintén megtámadta a legnagyobb ellenség Kunszentmártonban — a por, ragadjunk tehát fegyvert és verjük le szintén ezt az ádáz ellenséget. Elő a vízzel, öntsük le a port, irtsuk ki a bacillusokat.

Van vízünk elég. Itt folyik a Körös és ezenfelül kilenc artézi kut ontja a vizet, tehát sikeresen tudunk védekezni a por ellen, ha akarunk.

Az igaz, hogy előjáróságnak most rengeteg dolga van. Háborus világot élünk, mozgósítás, népszerűsítés rengeteg dolgot adnak előjáróságnak annyira, hogy az olyan csekély dolgokkal, mint az utcák öntözése, nem is ér rá foglalkozni. Azonban még is tenni kellene valamit. Ezt a kérdést meg kellene oldani valahogy, hiszen, ha már mindnyájan nem lehetünk ott édes hazánkért küzdeni a csatában, legalább ne pusztuljunk el itthon a legundokabb betegségben, a heptikában. A Kossuth és Mátyás király-utca lakói pedig nagyon ki vannak téve annak, hogy megszerzik ezt a veszedelmes betegséget.

Öntözzük tehát vízzel e két utcát minden nap reggel és este. Ez egyáltalán mibe se kerül, vagy ha bele is kerül néhány koronába, egészségünknek tartozunk ennyivel.

Ha az előjáróság ezt megcselekszi és megöntözteti a nagyforgalmu Kossuth és Mátyás király-utcákat naponként kétszer, örök hálával tartozunk neki érte, mi pedig jól járunk, mert esténként kimehetünk sétálni az utcára és kevesebb lesz a lehetősége annak, hogy a tüdőbaj bacillusával találkozzunk.

TANÜGY.

I.

Gondnoksági ülés.

Az állami elemi népiskolai gondnokság 1914 szeptember hó 7-én, hétfőn délután 5 órakor a központi iskola tanácskozó termében rendes ülést tartott. Az ülésen Fazekas András gondnoksági elnök elnökölt.

A gondnoksági ülésnek két fontos tárgya volt.

1. A beiratkozásból megállapítani, hogy hány felesleges tanító van Kunszentmártonban.

2. A háboruba bevonult tanítók helyettesítése.

Az igazgatók jelentése szerint szeptember 7-ig a központi iskolába 700, a tanyai iskolába pedig 275 növendék iratkozott be. Hiányzik még 500 növendék.

A gondnokság, — egy tanerőre 70—80 növendéket számítva, — a 25 tanítóból hármat talál feleslegesnek és pedig *Kaillinger* Mária Zrinyi-téri tanítónőt, *Nagy* Károly gazdasági igazgató, szakfelügyelőt és *Szabó* Józsefné Eszényi Mária gazdasági szaktanítónőt.

Legnehezebb volt természetesen a tanyai tanítók helyettesítése.

A harcba *Szabó* József, *Martikány* István és *Nagygalaci* János tanítók vonultak be, akik közül a két utóbbi *Dankl* hadseregében harcol a hazáért, *Szabó* József pedig *Kiskunfélegyháza*n teljesít helyőrségi szolgálatot. Az ő helyükre kellett volna a gondnokságnak helyetteseket kijelölni.

A gondnokság azonban nem jelölt ki a tanyai tanítók helyébe senkit, hanem a következő határozatot hozta:

A harcba bevonult tanítók helyetteseinek kijelölésére a gondnokság a kir. tanfelügyelő urat kéri fel, ki legjobban tudja, kit kell a tanyára kihelyezni és kit nem.

A gondnokság ezáltal feje felől az ódiomot elhárította. Szóval udvarias volt. Nem akarja a kicsi tanítónőket magára haragítani. Csinálja meg a tanfelügyelő a beosztásokat. Ő rá nem szabad a tanítónőknek megharagudni, vagy ha megharagusznak is, a tanfelügyelő azért nyugodtan — alszik.

Szóval, gondnokságunk — jó politikus. De igaza is van. Legszebb a békeség.

II.

Kérelem

Jásznagykunszolnok vármegye valamennyi állami, közsegi és hitfelekezeti elemi és polgári iskola igazgatójához, tanítója és tanárjához, tanítónő és óvónőjéhez.

Jásznagykunszolnok vármegye árvaszéke a mozgósítás folytán hadba vonultak kiskoru gyermekeinek gyámolítása érdekében hazafias feladatául tűzte ki, hogy azok személyének és vagyonának felügyelete iránt intézkedjék s ezen cél érdekében körrendelettel hívta fel a községi előljáróságokat a szükséges intézkedések megtételére.

Ezen intézkedések között a legfontosabb az, amellyel az előljáróság utasított, hogy az államsegélyben részesülő, tehát a legszegényebb családok 12 éven alóli korban levő gyermekeinek havonként leendő meglátogatásról gondoskodják, hogy ekként ezek a szegénysorsu gyermekek állandó felügyelet alatt álljanak. Minthogy pedig a községi közgyám az ilyen gyermekek nagy száma folytán egymagában nem lesz képes a havi látogatásokat elvégezni, utasított az előljáróság, hogy ezen havi látogatásokra az árvaszék nevében a helybeli értelmiség tagjait, elsősorban pedig a tanítói kart kérje fel.

Ismerve a tanítói karnak a gyermekvédelem körében való buzgóságát, meg vagyok arról győződve, hogy a felkérésnek teljes készséggel eleget fog tenni, mégis a cél nagy jelentőségére való figyelemmel, indítatva érzem magamat arra, hogy saját részemről is hazafias bizalommal kérjem tankerületem i. t. tanítói, tanári és kisednevelői karát, hogy amennyiben akár a községi előljáróság, akár az árvaszéknek ezen célból az illető községbe kiküldött tagja a jelzett irányban felkéri, a

havi látogatásokat a beosztott 10—20 családra nézve elvállalni s ennek megtörténtét tantestületenként hozzám bejelenteni szíveskedjenek.

A Szolnokvárosi tanítói kar felkérése iránt személyesen fogunk tárgyalni, ha az összeírást a városi árvaszék elkészíti.

Szolnok, 1914. évi szeptember hó 3-án.

Hazafias üdvözléssel
Rhédei János
kir. tanfelügyelő.

HIREK

Kunszentmárton, 1914. szeptember 13.

A HARCTÉRRŐL

az elmúlt héten ismét fényes, ragyogó győzelmeinkről jöttek hírek. Olyan haditetteket vittek véghez a magyarok, amilyenekkel a történelem alig bővelkedik. A magyar fegyver előtt hull az orosz, a szerb és fut a francia és az angol.

Delen, Mitrovicánál egy egész szerb hadosztály megsemmisült. 12,000 embere veszett el a szerbnek. Fele fogságba jutott, fele pedig halálát lelte. A Száva vize pirosult a gyilkosok véréből, kiket vakmerőségük arra ragadott, hogy betörjenek hazánkba. Keserves leckét kaptak tőlünk, hogy örökre elvegyük a kedvüket hasonló betörésektől.

Lembergnek az orosz hatrál előlünk. A honvéd kergeti maga előtt a muszkát és csak idő kérdése, hogy Lemberg ismét a miénk lesz. Lefogjuk tiporni a zsarnok moszkovita uralmat, mely annyi népet hajtott járomba, rabigába. Sok népnek visszaadja a magyar és német a szabadságát és örökre összetöri a nagy északi hatalmat. Hiába erőlködik már az orosz, hiába hozza be Szibériából a hadait, sorsa meg van pecsételve, el kell pusztulnia, mert ő a szerbgyilkosok pártfogója.

A franciákról és angolokról csak jól irhatunk. Futnak, szaladnak a német előtt és egymásután adják át a várakat. Ennél jobbat nem is irhatnánk. Csak tartsak meg továbbra is jó szokásukat.

A német huzza már a franciáknak a lélekharangot. Iszonyúan megbűnhődik ez a nép árulásáért. Elveszti országát, elveszti szabadságát és miért? Azért, mert pártfogásába vette a zsarnok Oroszországot és kardot rántott mellette. Nincs hatalom, mely megtudja menteni ezt az országot. A német vasgyűrűvel veszi körül Páris és egy-két nap alatt megfojtja. A németé már Franciaország.

Az angol keserű, amiért verik és bánatában angolkeserűt iszik. Azonban ezt sem teheti már sokáig, mert a német nemcsak az angolkeserűt száműzte a kontinensről, hanem az angol hadsereget is, t. i. több, mint háromnegyed részét elfogta, a többit pedig elküldötte a paradicsomba.

Győzünk mindenfelé. A jó Isten eddig megsegített bennünket. Magyarok! Adjunk hát a Mindenhatóknak, hogy fegyvereinket győzelemre segítette és térdre hullva kérjük, legyen továbbra is velünk és mi akkor győzünk és le fogjuk verni az egész világot.

Hósiyka. Kunszentmárton társadalma nagy örömmel fogadta dr. Tancos Miklósné azon indítványát, hogy az oroszok elleni téli hadjáratra katonáinknak hósiypkát, haskötőt és érmelegítőt csináljon Kunszentmárton népe. Minthogy pedig az anyagbeszerzés a közönségnek nehézséggel jár, ennél fogva a vezetőség elhatározta, hogy a közönségtől ezen cikkek beszerzésére pénzübeli adományt kér, amelyből majd beszerzi a szükséges anyagokat és azokat megkötötte. A kibocsátott ívre a Kunszentmártoni Takarékpénztár 300 koronát írt alá és az ívet átadta dr. Tancos Miklósné úrnőnek azon kérelemmel, hogy a gyűjtést vezetni szíveskedjék. Ismerte dr. Tancos Miklósné nemes szívét és áldozatkészségét, hisszük, hogy fáradozásai szép sikert érnek el. Felkérjük Kunszentmárton község közönségét, hogy dr. Tancos Miklósné úrnő ívére adakozzanak, mert nekünk elsődrendű kötelességünk, hogy katonáinkat a szükséges melegítővel ellássuk.

Párnák. A mult számunkban közölt párnát adakozók névsorába némi hiba csuszott be, melyet a következőkben igazítunk helyre: dr. Tancos Miklósné 2 drb, Herz Sándorné 2, Kardos Joachimné 2, — a mult számunkban csak egy darab párna volt feltüntetve. Párnát adtak még: özv. Kiss Pálné 4, Kiss Pálné 2, özv. Kiss Péterné 4, Kiss Péterné 1, Kiss Péterné 1, Kiss Imréné 2, Kiss Imréné 1, Kiss Mariska (posta) 2, Kiss Mariska 2, Kövesdy Károlyné 1, Doba Ferenczné 2 darabot. A párnák elszállításához szükséges ládákat Klein Testvérek, Schiffer Testvérek, Schreiber Testvérek, Szép Imréné és Dezső Mór ajándékozták. Összesen 701 darab párna lett elküldve, amely gyűjteményt elszállítás előtt az előljáróság megtekintette Mátray Lajosné urnő lakásán. A gyűjtés tovább folyik. Az ujjában érkezett párnákat és különféle fehérműtelt nemküldik el, hanem fenn lesz tartva a Kunszentmártonban esetleg felállítandó kórház részére.

Búcsú. Mesterszálláson f. hó 8-án, kisasszony napján volt a búcsu. A máskor népes és hangos búcsun meglátszott a háborus állapot. Az istentisztelet után a népszétoszlott s nem lehetett észrevenni, hogy Mesterszálláson búcsu van, pedig hát máskor nagyon vig és hangulatos szokott lenni a kis falu.

Vonatok közlekedése. Szeptember hó 8-tól kezdve a következő vonatok közlekednek Szolnok és Hódmezővásárhely között.

Kunszentmártonból indul Szolnok felé:

Reggel 6 óra 21 p.	Szolnokba érk. 8 óra 45 p.
Délben 11 óra 58 p.	3 óra
Este 7 óra 13 p.	10 óra 06 p.

Szolnokból indul Kunszentmárton felé:

Reggel 3 óra 35 p.	Ksztmártonba é. 6 óra 20 p.
D. u. 12 óra 50 p.	é. 3 óra 37 p.
Este 4 óra 55 p.	é. 7 óra 12 p.

Szentes felé:

Reggel 6 óra 48 p.	Szentesre érk. 7 óra 52 p.
D. u. 4 óra 15 p.	5 óra 18 p.
Este 7 óra 20 p.	8 óra 23 p.

Szentesről Kunszentmárton felé:

Reggel 5 óra 13 perc.	Érk. 6 óra 15 perc
Délben 10 óra 26 perc.	11 óra 34 perc.
Este 5 óra 50 perc.	6 óra 57 perc.

Polgárórség. Mint eddig, ugy most is az elismerés legnagyobb foka illeti a kunszentmártoni polgárőröket. Ismerve a helyi viszonyokat, nem is mertük himni, hogy ily erős, egységet és törhetetlen csapatot lehet létesíteni, szervezni. A szép és fáradságos hivatásnak a legjobban, legkitartóbban, igazi odaadással felelnek meg polgárőreink. Volt már a rend fenntartására sokféle intézmény községünkben, vannak vagyonőrök stb., de mióta a polgárórség megalakult és szolgálatot teljesít, minden polgár nyugodtan hajtja le fejét, mert tudatában van annak, hogy kik azok, akik éjjelenként a rendre, a közbiztonságra őröknek.

Galambirtás. Sokszor tapasztaltuk és láttuk, hogy mint mindenütt, ugy községünkben is irtják a galambot. Lővik, pusztítják a kedves és szép madarat. A földmívelési m. kir. miniszter most rendeletet adott ki, hogy büntetés terhe alatt tilos a galambirtás, tilos annak lövése. Ezzel kapcsolatban rendeletként adta ki azt is, hogy ha valaki bárhol sebzett póstagalambot találna, azt azonnal adja át az illető községi előljáróságnak.

Megnyílnak az iskolák. Arról értesítik lapunkat, hogy az állami elemi népiskolában az előadások a holnapi napon, vagyis folyó hó 14-én reggel megkezdődnek.

Eső. Szombaton, hajnalban megeredtek az Ég csatornai és szép csendesesen esett az egész napon. Felfrissült minden, elmúlt a tikkasztó meleg és eltűnt az óriási por. „A por” című cikkünket mindazonáltal ajánljuk a hatóság figyelmébe, mely ha „épen most” nem is aktuális, de aktuális volt az még pénteken is és aktuális lesz az ismét egy pár nap múlva.

Tűz. F. hó 6-án délután nagy tűz pusztított Csomós Gergely belhatári tanyáján. Az összes takarmány legett, melynek értéke biztosítás útján megtérül.

— **Segély.** A Samassa-féle alapítványból özv. Tóth Mártonné részére 50 kor. segély lett kiutalva.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: B. Nagy Regina átvette Gergulics Lukács földjét ajándék értékben 600 koronáért. Dr. Oláh Antal ügyvéd megvette Nagy Zoltán és neje házát 17800 koronáért. Sulyok János megvette Szabó Bálint és neje beltékét 1200 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. szeptember 5-től szeptember 12-ig **születtek:** Gulyás Anna, Gulyás József, Apatóczykai Mária, K. Tóth Rozália. — **Házasságkötés nem volt.** — **Elhaltak:** Szántó Katalin 21 napos, Papp László 1 hónapos, Benkő István 14 napos.

ELADÓ,

esetleg haszonbérbe kiadó a néhai dr. Jósa Gyula örökösei tulajdonát képező **LAKÓ-HÁZ**; ugyancsak a fenti tulajdonosok tulajdonát képező és a lakóház mellett fekvő **HÁZTELEK.** Értekezni lehet özv. dr. Jósa Gyuláné urasszonyánál a helyszínen.

Alulírott közhírré teszem, hogy a szolnoki kir. törvényszék, mint esődbíróság a Gulyás Károly bórkereskedő, kunszentmártoni lakos ellen folyó évi március hó 26-án 6601/P. 914. számú végzéssel nyitott esődöt az 1881. évi XVII. t.-e 166. §-a értelmében az 1914. évi július hó 23-ik napján 14962/P. 1914. szám alatt hozott végzésével jogerősen megszüntette.

Kelt Kunszentmártonban, 1914. szept. 12.

Dr. Turcsányi György
ügyvéd, esődtömeggondnok.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen-szert a **KAISER-főle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló **hülés** ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban **LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR** Tiszaföldváron Goldman Adolf gyogytárban és minden hazai gyogytárban.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek s általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószerekkereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

MILKO
IGNÁCZ

**ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.**

TELEFON 206.

BAROSS- ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

Kerékpárok figyelmét felhívom, hogy a világhírű **ALFA ÉS STYRIA** kerékpárok egyedárusítását Kunszentmárton területére képviselem, miért ezen gyártmányok **kizárólag nálam szerezhetők be** Tisztelettel **Dévai Jenő.**

Nyomatott a kiadótulajdonos Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.